

# РЕШЕНИЕ

№ 13040

гр. София, 26.07.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,**  
в публично заседание на 11.07.2024 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Пламен Панайотов**

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **2302** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.68 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗД).

Образувано е по жалба на Б. Д. М. от [населено място] чрез адв. В. М. от САК против т.V и т.VI от Решение № 46 от 25.01.2024г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка №404 от 2021г.

Съгласно т.V от оспореното решение КДД установява, че Б. М. - изпълнителен директор на ДФ „Земеделие“ /в процесния период/, е осъществил пряка дискриминация по признаци „лично положение“ и „възраст“ по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр. във връзка с чл.4, ал. 1 от ЗЗдискр. по отношение на жалбоподателя Н. М. М. , а в т. VI препоръчва , на основание чл.47, т.б от ЗЗДискр., на ответната страна Б. М., занапред от постановяване на настоящото решение, да не допуска със своите действия нарушение на действащото антидискриминационно законодателство.

Жалбоподателят Б. Д. М. от [населено място] чрез адв. В. М. от САК , оспорва решението в посочената част. Счита, че същите са постановени въз основа само и единствено на „начално“ доказване, на „вероятност, че е налице дискриминация, без да е установено по безспорен начин, че правата и законните интереси на жалбоподателя Н. М. са били накърнени посредством нарушаване на дискриминационни признаци. Не претендира разноски.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Н. К. , оспорва жалбата и изразява

писмено становище за правилност и законосъобразност на оспорените части на решението на Комисията.

Заинтересованите страни, редовно призовани не изразяват становище по жалбата.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата на Б. Д. М. от [населено място] чрез адв. В. М. от САК против т.V и т.VI от Решение № 46 от 25.01.2024г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка №404 от 2021г. е основателна.

Съдът, след като се запозна с представените по преписката и по делото доказателства, установи от фактическа и от правна страна следното:

Производството пред КЗД е започнало по жалба на Н. М. М. се посочва, че със заповед № 1738/27.09.2019 г. и въз основа на чл.9 и чл. 15, ал.1 от Закона за държавния служител и молба бил назначен от изпълнителния директор на Фонда на длъжност „старши експерт“ в дирекция „Противодействие на измамите“, където работил до 26.08.2021 г.

Със заповед № 12/12.01.2021 година и въз основа на чл.82, ал.1 от Закона за държавния служител и молба бил преназначен от изпълнителния директор на Фонда на длъжност „старши експерт“ в същата дирекция, за което била изготвена докладна записка от директор на дирекция „Противодействие на измамите“ до изпълнителен директор на Фонда, в която било описано като мотив поставената на жалбоподателя от оценяващ и впоследствие потвърдена от контролиращ ръководители годишна оценка „Исклучително изпълнение“ в съответствие с Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация.

Със заповед № 1759/26.08.2021 г. на изпълнителния директор на Фонда и въз основа чл. 106, ал.1 т.6 и чл.108 от Закона за държавния служител било прекратено служебното му правоотношение, тъй като било възникнало след придобиване и упражняване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

С предизвестие № 12/26.08.2021 г. Н. М. бил уведомен за прекратяване на служебното правоотношение, като в заповедта било посочено, че следвало да му бъде изплатено обезщетение за неспазен срок на предизвестие, въз основа на чл. 106, ал.4 от Закона за държавния служител.

В производството пред КЗД, М. излага аргументи, че се касае за едностранно въвеждане от органа по назначение на дискриминираща пречка за прекратяване на служебното му правоотношение, за каквато сочи придобиване упражняване правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст, „като дори липсват мотиви за спазване на месечното ми предизвестие“ и отбелязва, че имал достъп до особен вид документи, издадени от структури, външни на Фонда с които дирекцията е осъществявала комуникация и координация при разкриване на нередности, свързани с бюджетите на ЕС и РБ. Сочил, че в същата дирекция, в която работел, били заети и други служители, възползвали на Б. Д. М. от [населено място] чрез адв. В. М. от САК против т.V и т.VI от Решение № 46 от 25.01.2024г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка №404 от 2021г. се от правото си на пенсия, но същите все още били на работа в дирекцията и съответно Фонда. Освен това и в други звена на Фонда присъствали служители, които се възползвали от правото си на пенсия, но

продължавали да работят и към настоящия момент. В хода на производството е постъпило становище с вх. № 16-10-13/27.01.2022 г. от Б. М. - изпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие“, в което сочи, че до 14.09.2018 г. жалбоподателят бил държавен служител в МВР и Държавна агенция „Национална сигурност“. Въз основа на подадена молба и съобразно законовите изисквания и вътрешни правила на Държавен фонд „Земеделие“/ДФЗ/, била издадена заповед № 1738/27.09.2019 г. на изпълнителния директор на ДФЗ за назначаване на Н. М. на длъжност старши експерт на основание чл. 15 ЗДСл, за определен срок за заместване на отсъстващия служител Н. К. в дирекция „Противодействие на измамите“.

Въз основа на молба, считано от 13.01.2021 г. със заповед №12/12.01.2021г. жалбоподателят бил преназначен на свободна длъжност старши експерт в дирекция „Противодействие на измамите“.

На 26.08.2021г. на Н. М. било връчено предизвестие за прекратяване на служебното правоотношение, на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗДСл, както и заповед, издадена на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗДСл за прекратяване на служебното правоотношение като възникнало след като придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Така служебното правоотношение било прекратено от 26.08.2021 г. - в рамките на едномесечния срок на предизвестие.

Отбелязва, че съгласно разпореждане № [ЕГН]/2018 г. на ТП на НОИ, жалбоподателят придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 69, ал. 2,3 и 6 КСО, като е упражнил правото си въз основа на заявление, подадено на 04.09.2018 г., във връзка с което личната пенсия за осигурителен стаж и възраст се отпускала от 31.07.2018 г., като към датата на подаване на заявлението жалбоподателят бил на 53 г. и 2 месеца.

Б. М. изразява становище, че не е налице дискриминация спрямо жалбоподателя по признака „възраст“ и нарушаване на конституционно закрепеното му право на труд, тъй като дискриминация по признак „възраст“ била налице, когато при еднакви или сходни фактически и правни обстоятелства лице или група лица се поставяли в по-неблагоприятно положение в сравнение с останалите с оглед възрастта им, като следвало да се диференцират ролите на понятието във фактическия състав на чл. 4. ЗЗДискр. и условието за право на пенсия във фактическия състав на чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗДСл.

Решавачият състав на КЗД, след като прегледал представените от жалбоподателя и ответната страна доказателства, приел за безспорно установено, че ответната страна Б. Д. М. - изпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие“, не е доказал, съгласно чл. 9 от ЗЗДискр., с годни аргументи, че не е нарушил принципът на равно третиране спрямо жалбоподателя и уважил твърденията и оплакванията на Н. М. за осъществено неравно третиране по признаци „лично положение“ и „възраст“, доколкото Б. М. не доказал по никакъв начин обратното.

КЗД е осигурила равни възможности на страните да изложат становищата си и да ангажират доказателства. Представени са писмени доказателства, относими към случая. Страните са изслушани от състава, постановил решението. Не са допуснати нарушения на процедурните правила.

Решавачият състав на КЗД не е положил достатъчно внимание и усилие да анализира представените писмени доказателства от ДФЗ, а е провел едно формално производство, поради което е достигнал и до неправилни правни изводи, обосновани единствено на преразказ на становищата на страните.

За да е осъществена пряка дискриминация по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗД, лицето трябва да е по-неблагоприятно третирано на основата на някои от признаците, посочени в ал.1, отколкото е било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. За да е налице дискриминация, не е достатъчно само да се установи по-неблагоприятно третиране, тъй като съгласно чл. 4 и чл. 5 ЗЗД дискриминацията при неравното третиране следва да е обусловено от защитен от закона признак. Само онова неравно третиране, което е основано на защитен от закона признак представлява дискриминация, а причинната връзка между защитения признак и неравното третиране е необходим елемент от фактическия състав на пряката дискриминация. В случая, с действията си Б. М. не е осъществил елементите на това понятие. Представените доказателства за специфичното служебно положение на Н. М. не могат да се приемат за аналогични със всички лица посочени от него и навършили пенсионна възраст.

В жалбата, въз основа на която е започнало административното производство, не са наведени убедителни твърдения в какво се изразява защитения признак "лично положение" по смисъла на чл. 4, ал. 1 от ЗЗД. Съгласно чл. 9 от ЗЗД в производството за защита от дискриминация, след като страната, която твърди, че е жертва на дискриминация, докаже факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. Не е достатъчно да се твърди различно, неблагоприятно третиране. В случая Н. М. не е посочила конкретни факти за наличието на защитен признак "лично положение". Посочените лица са от други дирекции, с различни договори. Не е взета, изложената в становището специфика на правоотношението между Н. М. и ДФЗ свързана със заместване на друго лице. Подробно изложените факти от страна на Б. М. относно сключените договори с Н. М., спецификата на правоотношенията и конкретната длъжност не дават основание да се приеме, че са наведени достатъчно убедителни доказателства за наличие на дискриминация поради „неравно третиране“. Поради това за ответната страна не възниква задължение да доказва, че правото на равно третиране не е нарушено. По делото няма доказателства, от анализа на които да може се приеме, че при сравняване на отношението към други служители с отношението към Н. М. М., Б. М. е осъществил по-неблагоприятно третиране при сходни обстоятелства на основание защитен признак лично положение на жалбоподателят.

На първо място, КЗД неправилно е ограничила сходните и сравними обстоятелства единствено до датата на прекратяване на трудовото правоотношение без да отчете датата, на която е навършена пенсионната възраст. В случая като сравними сходни обстоятелства следва да се разглеждат едновременно датата на навършване на пенсионна възраст и датата на прекратяване на трудовото правоотношение, както и заеманата длъжност и мястото на полагане на труд.

В хипотезите на пенсиониране възрастта не може да се разглежда като защитен признак по смисъла на ЗЗД и тя следва да се обсъжда във връзка с разпоредбата на чл.21 от ЗЗД, която задължава работодателя да прилага еднакви критерии при осъществяване на правото си за едностранно прекратяване на трудовия договор, включително и когато това е на основание навършена пенсионна възраст. Прилагайки тази разпоредба обаче, КЗД трябва освен императивния й характер, да съобразява и нейния разум, и принципа за съразмерност и баланс на интереси.

Работодателят, упражнявайки правомощието си по чл.328, ал.1, т.10 от КТ, не може да бъде задължен да прилага еднакви критерии към служителите на различни длъжности и в различни дирекции, тъй като от една страна естеството, организацията, обемът на работата и натовареността, а от друга страна кадровата обеспеченост и работните ресурси са различни.

Изводите на КЗД за осъществена пряка дискриминация по отношение на Н. М. по защитени признаци „лично положение“ и „възраст“ и за допуснатото нарушение на чл.21 от ЗЗД са незаконосъобразни. Анализът на нормите на чл. 4, чл. 5, чл. 9 от ЗЗДискр и § 1, т. 1 и т. 3 от ДР на ЗЗДискр, налага извода, че за да се приеме, че е налице дискриминация и да се прехвърли доказателствената тежест на ответника да обори тази презумпция, е необходимо да съществуват доказателства, които създават обосновано предположение за вероятно осъществяване на неравно третиране поради защитен признак. За да е налице дискриминация не е достатъчно само да се установи по-неблагоприятно третиране. Не всяко неравно третиране, а само това, което е основано на защитен признак, е дискриминация, поради което причинната връзка между защитения признак и неравното третиране е необходим елемент от фактическия състав на пряката дискриминация. Необходимо е да съществуват доказателства, които са достатъчна индиция, че съпоставимите лица, които не са носители на защитения признак, са третирани по-благоприятно, за да може да се презумира, че именно защитеният признак е причината за неравното третиране. Различното третиране трябва да е свързано с притежавани или придобити качества на личността или вътрешноприсъщи признаци, за да се приеме, че се включва в законово защитения признак "лично положение". Поради това изложеното в решението на КЗД, че поведението на Б. М. обективира защитения признак "лично положение" се явява необосновано.

Съдът счита, че прекратяването на трудовото правоотношение между Н. М. М. и ДФЗ не може да се отнесе към осъществяване на дискриминация по признак „възраст“.

Съгласно Решение № 2711 от 25.02.2019 г. по адм. д. № 5704/2017 на Върховния административен съд, критерият "придобито право на пенсия при условията на чл. 69, ал. 2 КСО" не е критерий "възраст" т.е. не е въведен нормативно никакъв разграничителен критерий в групата на служителите, придобили право на пенсия, който може да бъде свързан със защитен признак или от който може да бъде изведен признак, въз основа на който част от лицата в тази група са били поставени в по-неблагоприятно положение в сравнение с останалите. Когато трудово правоотношение не е прекратено поради достигане или недостигане на определена възраст, а поради придобиване на право на пенсия, не е налице признакът "възраст", по който да е налице дискриминация. Възрастта, в този случай остава ирелевантна и не е критерий, който да обосновава дискриминация.

По тези съображения решението на КЗД се отменя в частта му по т. 5 и 6.

При този изход на спора разноските са в тежест на ответника, а право на присъждане на разноските възниква само за жалбоподателя, но същия не претендира разноски.

Така мотивиран и на основание чл.172 ал.2 от АПК Административен съд София-град, II отделение, 76 - ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Б. Д. М. от [населено място] т.V и т.VI от Решение № 46 от 25.01.2024г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка №404 от 2021г.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез АССГ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: